

สั้ม-เปลือกสั้ม

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เด็กมันก็คือเด็ก แต่ผู้ใหญ่นะ เพราะเราเป็นเด็กมาก่อน ทุกคนต้องเป็นเด็กมาก่อน แต่อยู่ที่ว่าสนานะ เราพูดบ่อยมาก เวลาพูดถึงเด็กอายุ ๙ ขวบเป็นพระอรหันต์ไง พวกเราคุยกันบ่อยว่าเรานี้ทำอะไรไม่ได้ แต่เด็กอายุ ๙ ขวบ สามเณรอายุ ๙ ขวบเป็นพระอรหันต์ การเป็นพระอรหันต์นะไม่ใช่ลอยมาจากฟ้า!

เด็กจะอายุมาก อายุน้อยขนาดไหน เขาจะมีเขาว์ปัญญาของเขา นี่เป็นลูกศิษย์ของพระสารีบุตร เห็นไหม ถือบาตรตามพระสารีบุตรไป เห็นเขาชักน้ำเข้ามานี้เด็กมันคิดได้ น้ำมีชีวิตไหม เห็นเขาดัดคันศรไง แล้วคันศรมีชีวิตไหม ถามพระสารีบุตร พระสารีบุตรบอกไม่มี...

เด็กมันคิดนะ ของไม่มีชีวิตเขายังใช้ประโยชน์ได้ แล้วเรานี้เป็นคน เป็นสิ่งที่มีชีวิต ทำไมเอาจิตเรามาใช้ประโยชน์ไม่ได้ นี่กลับไปวิปัสสนาเป็นพระอรหันต์เลยละ สามเณร ๙ ขวบ แต่นี้เราไปคุยกันแล้วว่าวิยุตติ.. วิยุตตินี้มันเป็นเปลือก แต่ถ้าเขาสร้างบุญของเขามา ให้อูเรานี้อายุ ๙๐-๘๐

นี่เวลาพระสารีบุตรไปฟังพระอัสสชิ เห็นไหม “ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ไปแก้ที่เหตุนี้ ท่องจนปากเปียกปากแฉะ ไม่เห็นได้อะไรเลย เพราะอะไรรู้ไหม เพราะใจมันไม่เปิด

เวลาหลวงตาท่านพูดไง ท่านบอกว่าพระอะไรที่จะไปถามพระพุทธรูปเจ้า ไปถามเรื่องปัญหาภาวนา แล้วพอไปถึงกุฏิพระพุทธรูปเจ้าฝนมันตก พอฝนมันตกนี้ะน้ำมันเจิ่งนองเลย แล้วหยคน้ำจากชายคาหยดลงไปที่น้ำแล้วมันเป็นฟองน้ำแล้วมันแตกไง นี่พระองค์นั้นเพ่งอยู่ เห็นไหม ใจนี้มันหม่นอยู่ เพราะจะไปถามปัญหาองค์สมเด็จพระ

สั้มมาสั้มพุทเจ้า เพราะใจใช้ปัญญา.. ปัญญากับกิเลส นี่ธรรมกับกิเลสมันต่อสู้กันในจิต แล้วกำลังต่อสู้กันรุนแรงมาก มรรคญาณมันหมุน ที่นี้ตัวเองยังแก้ไม่ได้ จะไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทเจ้า

พอที่นี้จิตมันหมุนอยู่ ในหัวใจนี้งานมันทำของมันอยู่ พอไปเจอน้ำมันเป็นจุดเป็น ฟองเป็นตอมนี่แตกปั๊! ปั๊! นี่ใจมันเป็นไตรลักษณ์ เห็นไหม ก็เกิดขึ้น... ตั้งอยู่... แล้วก็ดับไป... มันเป็นสิ่งกระทบเตือนเข้ามาในหัวใจ จิตเพ่งอยู่นะ พอเห็นปั๊บบรรลุ ธรรมเลยเป็นพระอรหันต์เลย ไม่ขึ้นกุญแจ เดินกลับเลย เห็นไหม

“สิ่งที่มันจะเป็นไปมันต้องมีตัวจิต”

ตัวความรับรู้อันนี้สำคัญ ตัวจิตใจ! คุณอย่างเหตุการณ์ๆ หนึ่งที่เกิดขึ้นมา มันอยู่ที่ มุมมองของแต่ละคน ใครมีอาชีพใด วิชาชีพสิ่งใดมองเหตุการณ์อย่างนั้น ก็ดีความหรือ แก้ไขเหตุการณ์ตามวิชาชีพของตัวเอง แล้วก็เถียงกัน.. เถียงกันว่าต้องแก้ไขด้วยวิธีการใด

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตมันมีหลักมีเกณฑ์ เห็นไหม จิตนี้สำคัญ! นี่ย้อนกลับมาเลย.. ย้อนกลับมาที่เขาบอกว่า “ไม่ต้องทำสมาธิ”

นี่ค้านหัวชนฝาเลย! ถ้าไม่ทำสมาธิ ถ้าจิตไม่สงบมา มันเป็นโลกียปัญญา เป็น ปัญญาสามัญสำนึก เป็นปัญญาของกิเลส... ปัญญาทั้งหมด วิชาชีพจะสูงส่งแค่ไหน ทำ วิจัยได้มากมายขนาดไหน สิ่งที่เกิดขึ้นมาเป็นกิเลสทั้งหมด! กิเลสทั้งหมด! เพราะมัน มาจากจิต ตัวจิตนี้มีอวิชา.. แต่ถ้าทำความเข้าใจเข้ามา นี่ตรงนี้!

“ถ้าทำความเข้าใจเข้ามา จากโลกียปัญญา ปัญญาของกิเลส มันจะเกิดเป็น ปัญญาของธรรมขึ้นมาได้”

นี่ถ้าคนภาวนาเป็น ปฏิเสธตรงนี้ไม่ได้เลย พอเขาปฏิเสธตรงนี้ปั๊ เราฟังตั้งแต่ ครั้งแรกเลย ตั้งแต่ ๑๐ กว่าปีที่แล้ว เราบอกว่าพวกนี้เป็นไปไม่ได้! พวกนี้เป็นไปไม่ได้! เป็นไปไม่ได้!

แต่ความเป็นไปได้ของเขา นี่เขาจะพูดบ่อย คือเขาสร้างสังคมของเขาขึ้นมาอีก สังคมหนึ่ง สังคมของเขาเอง แต่ถ้าเป็นสังคมจริง จะเป็นอย่างนั้นได้ต้องทำจิตสงบเข้ามา ก่อน เห็นไหม แล้วพอจิตสงบเข้ามาแล้ว...

“คำว่าจิตสงบไม่ใช่ฌาน! ไม่ใช่ฌาน! ฌานเป็นฌาน.. สมาธิเป็นสมาธิ”

“สมาธิคือความสงบของใจ.. ฌานคือพลังงานของจิต”

ฌาน เห็นไหม ฌานสมาบัติ.. เวลาเข้าฌานสมาบัตินี้ความว่าง ๘ ระดับ ตั้งแต่รูป ฌาน-อรุปรฌาน แล้วพอย้อนขึ้นไป.. ย้อนขึ้นไปสังโยชน์เบื้องบน รูปราคะ-อรุปราคะ มานะ กุกกุจะ อวิชชา

“รูปราคะ-อรุปราคะ นี่แหละฌานสมาบัติ!” รูปฌาน-อรุปรฌาน... รูปราคะ-อรุปราคะ..

เวลาจิตมันสงบ มันเป็นธรรมชาติของมัน พัฒนาการของมันจะเป็นอย่างนั้น พอถึงที่สุดแล้วพอจิตมันว่าง อนาคตว่าง พอกำกามราคะ ปฏิฆะขาดปั๊บ เป็นจิตเดิมแท้ พอจิตเดิมแท่นี่มันติดสังโยชน์อีก

พระอนาคา กิเลสของพระอนาคา รูปราคะ-อรุปราคะ มานะ กุกกุจะ อวิชชา.. รูปราคะ-อรุปราคะ!

นี่ฌานสมาบัติ เวลาเราสงบเข้ามา รูปราคะ-อรุปราคะ นี่รูปฌาน-อรุปรฌาน แต่เวลาฌานสมาบัติของเรา ฌานสมาบัติ เห็นไหม กิเลสเต็มตัวใจ ฤทธิชีไพรก็เข้าฌานสมาบัติใจ มันไม่ใช่พระอนาคา

คำว่ารูปราคะ-อรุปราคะ นี่จิตมันเป็นอย่างนั้นโดยธรรมชาติ แต่ฌานสมาบัตินี้เราต้องเข้าเพราะเราพยายามจะกดกิเลสไว้เพื่อให้จิตของเรามีกำลัง นี่ฌานสมาบัติ!

ฌานสมาบัติ.. เวลาจิตมันมีกำลังของมัน เวลาเข้าฌานสมาบัติ นี่ตั้งโปรแกรมไว้เลย เราตั้งโปรแกรมกับจิตไว้เลย เราต้องการสิ่งใด.. อยากเป็นอะไร.. อยากรู้ อยากเห็นอะไรตั้งโปรแกรมไว้ แล้วเข้าฌานสมาบัติ พอจิตมันสงบปั๊บ! ถึงตรงนั้นแล้วนะ

โปรแกรมมันแสดงตัวเลข จึงโปรแกรมไว้เลย เหาะ.. แล้วเข้ามานสมาบัติเลย นี่มันขึ้นมันลงจนถึงที่สุดแล้วเหาะเลย

นี่พูดถึงมันเป็นนะ ถ้ามันทำของมันได้ แล้วมันได้อะไรล่ะ ฤทธิชีไพรก็ตายไปแล้ว เทวทัตเห็นไหม นี่เหาะเหินเดินฟ้าได้ แปลงตัวได้ เทวทัตก็ตกนรกอเวจีไปแล้ว อ้าว .. มานสมาบัติมันได้อะไร ?

มานสมาบัติถ้าเรากิเลสหนา เราเป็นคนกิเลสหนามาก แล้วเราทำมานสมาบัติได้ เราเป็นคนมีคุณวิเศษ เอาคุณวิเศษนี้ไปทำลายคนอื่นมหาศาลเลย มานสมาบัตินี้ถ้ามันทำกับคนที่เลวนะ สิ่งของมันเกิดขึ้นมานะ เขาเอาไปทำคุณไสย เอาไปทำให้ครอบครัวคนอื่นเขาแตกแยก เห็นไหม นี่แล้วมันได้อะไรขึ้นมา นี่ไงมานสมาบัติ!

เพราะมานสมาบัตินะ ถ้าเป็นคนดี คนที่ดีเขาก็ติดในสมาตินั้น ติดในความรู้ความเห็นอันนั้น นี่มานสมาบัติมันไม่ใช่สมาธิ!

แต่เวลาเราพูดนะ มานสมาบัติ... มานกับสมาธินี้ใช้แทนกัน เพราะมันเป็นคำพูดใกล้เคียงกับเราจะสื่อความหมายกับคนๆ หนึ่ง แบบว่าภาษาท้องถิ่น ภาษาท้องถิ่นเขาพูดอย่างนั้น อย่างเช่นนะ เช่นเขาบอกว่า “ยี่สิบ” อีสานเขาว่า “ซาว” ก็ยี่สิบเหมือนกัน ยี่สิบกับซาว อ้าว.. แล้วอะไรลูกล่ะ นี่เวลาภาษาท้องถิ่นเขาบอกซาว

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าภาษาท้องถิ่นเขาทำความสงบ แต่เขาบอกว่าเป็นมาน เราถือว่าเออ! มาน แต่จริงๆ แล้วคำว่ามาน... คือคำว่ายี่สิบก็ต้องยี่สิบ ซาวก็คือซาว ก็คือยี่สิบเหมือนกัน

นี่มานมันก็เกิดจากความสงบเหมือนกัน แต่เป็นการสงบด้วยการเพ่ง เป็นการสงบด้วยกำลังของมัน ที่มันมีพลังงานของมัน ถ้าเป็นความสงบเป็นสมาธิ นี่มันสมาธิ.. อปปนาสมาธิ คุสิขณิกสมาธิ... อุปปจารสมาธิ.. อปปนาสมาธิ..

คำว่าสมาธิเข้ามา นี่มันมีผู้ดูแลนะ คำว่าสมาธิที่เขาว่าว่างๆ ว่างๆ นั้นไม่ใช่สมาธิ ไครมาก็ว่าง! ว่าง! อย่างนั้นไม่ใช่สมาธิ.. เป็นสัญญาอารมณ์ว่าว่าง! สัญญาอารมณ์ เวลาเราฟังชานเรามีความคิด คือเรามีความคิดในหัวใจใช่ไหม เราคิดให้ว่าง.. คิดให้ว่าง ตรีกในธรรมะนี่มันว่างไหม.. ว่าง

แต่ถ้าเป็นสมาธินะ ปัญญาอบรมสมาธินี้มันมีสติ ถ้ามีความคิดขึ้นมา นี่สติมันตามความคิดไป.. สติมันตามความคิดไป พอตามความคิดไป ตามความคิดไป ความคิดนี้โดยธรรมชาติของมัน ทุกคนคิดแล้วมันต้องเหนื่อยล้า เห็นไหม ดูอย่างเช่นผู้บริหารสิ เครียดมาก ผู้รับผิดชอบนี่ผมขาวเลย วิดกกังวลมาก นี่มันเหนื่อยของมัน

นี่ธรรมชาติมันเป็นหน้าที่การงาน แต่เวลาเราปฏิบัติธรรม เราใช้สติตามความคิดไป ความคิดนี้ธรรมชาติของมันเกิดดับอยู่แล้ว แต่มันเกิดดับโดยสัญชาตญาณ เกิดดับโดยข้อมูล เกิดดับโดยการกระทำของมัน เกิดดับโดยธรรมชาติของมัน มันเกิดดับในหน้าที่การงานของมันไง

มันเป็นหน้าที่การงานของมันอย่างนั้น โดยธรรมชาติของมันอย่างนั้น แล้วเราไม่ได้ประโยชน์สิ่งใดจากมัน พอเรามาศึกษาธรรมปั๊บ เราตั้งสติตามความคิดไป ตามความคิดไป พอเราตามความคิดไป พอปัญญามันทันนี้ความคิดมันดับ

“นี่ปัญญาในพุทธศาสนา! ปัญญาครอบรู้ในกองสังขาร”

สังขารคือความคิด ความปรุงแต่ง นี่ความคิดของเราคือกองสังขารในขั้นที่ ๕ แล้วปัญญาของเรามันครอบรู้ในกองสังขาร มันครอบรู้ในความคิด พอครอบรู้ในความคิดนี้ความคิดมันหยุด ความคิดมันดับ พอความคิดมันดับ...

ความคิดมันเกิดจากอะไร! ความคิดมันเกิดจากอะไร... ความคิดเกิดมาจากจิต! ความคิดเกิดมาจากจิต ความคิดไม่ลอยมาจากฟ้า ความคิดไม่มีที่มาไม่ได้ ทุกอย่างจะมีเหตุมีปัจจัย จะต้องมามีที่มาที่ไป จะต้องมามีที่ที่เกิดที่ดับ จะต้องมามีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด กระบวนการของมัน

นี่ความคิดมันเกิดมาจากจิต เวลามันดับไปแล้วเหลืออะไร.. มันเหลืออะไร ถ้ามีสตินี้มันเหลือจิต เห็นไหม มันเหลือจิตเพราะสติมันเห็น มันเหลือจิต! พอมันเห็นจิต นี่ไง นี่ความสงบ นี่ปัญญาอบรมสมาธิ

ถ้าอย่างนี้ คือมีสติปัญญา มีการตามตรงนี้ มันจะเกิดสมาธิ.. เกิดสมาธิหมายถึงว่า ตัวมันเองว่าง เราไม่ได้บอกว่าว่างนะ ใจที่บอกว่าว่างๆ นั้นตัวมันไม่ว่าง ตัวเราเองไม่ว่าง

แต่เราบอกว่าว่าง เพราะอะไร เพราะตัวเราอยู่นี้ เราไปมองสภาวะแวดล้อมว่าว่าง! แต่ตัวมันไม่ว่าง!

นี่เรามองสิ มองลงไปใ้อากาสว่างใหม่.. ว่าง... แล้วใครเห็นว่างละ ก็มึงไง.. ก็เราไปมองอากาสว่างว่างไง แต่ถ้ามันเป็นสมาธินะ ตัวของมันเอง ตัวที่ดูอากาอยู่นะ โห้.. อากาสมันเป็นอากา อากาสมันไม่ให้ผลกับใครนะ แต่เราโห้...

นี่! นี่ความสงบ! นี่ความสงบมันเกิดตรงนี้! สมาธิมันเกิดตรงนี้! แล้วตัวสมาธินี้เป็นตัวจิตติด เป็นตัวก่อเกิดกระบวนการต่างๆ อย่างทั้งดีและเลว แล้วตอนนี้เขามายกมาเป็นอภัยกฤต เป็นธรรมะนะ เป็นอารมณ์ของพระอรหันต์ เป็นอารมณ์ของมรรค... เป็นไปไม่ได้เลย!

ตัวอภัยกฤตมันก็เหมือนกับตัวต่อนั้นแหละ นี่ตอของจิต! ตัวตอ เห็นไหม คุณอย่างเช่นตาชั่ง เข็มมันไม่กระดิกไปนี่อภัยกฤต แต่ถ้าตาชั่งที่เข็มมันกระดิกนะ มันจะไปดีและชั่วไง ตัวอภัยกฤตคือตัวตอ คือตัวจิตมันกลับมารวมตัวของมัน แต่มันก็ยังไม่ว่าง!

นี่พูดถึงสมาธินะ คำว่าสมาธิคือจิตสงบ แล้วตรงนี้ตัวจิตสงบนี้มันออก สรรพสิ่งทั้งหมด เวนกรรมทั้งหมด ทุกอย่างเกิดจากจิตหมดเลย การกระทำดีทำชั่วทั้งหมดเกิดจากจิต!

บุพเพนิวาสานุสติญาณ.. ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขยนี้ การทำคุณงามความดีเป็นอนันตชาติ คือสิ่งที่นับไม่ได้ถึง ๘ หน ๑๖ หน แล้วมันซับซ้อนกันมา จนเกิดอำนาจาสนาเป็นพระโพธิสัตว์ เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่มันขาดช่วงกันใหม่ ถ้ามันขาดช่วงกัน มันต้องขาดไป คือ ๔ อสงไขยมันไม่ครบไง ๘ อสงไขยก็ครบไม่ได้เพราะมันขาด มันไม่ถึง ๘ อสงไขย เพราะบารมีไม่เต็ม แล้วเป็นพระพุทธเจ้าได้อย่างไร

๑๖ อสงไขย... นี่ไงมันซับซ้อนกันมา เห็นไหม มันซับซ้อนกันมา ข้อมูลนี้มันซับซ้อนกันมา จนเป็นอำนาจาสนา เป็นบารมีไง เป็นบารมีของจิตที่บารมีเต็ม ที่จะมาตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ฉะนั้นถ้าจิตมันไม่สงบถึงข้อมูลนี้ นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมณโคดมของเราเนี่ยเป็นพระอรหันต์จากตรงไหน

นี่บุพเพนิวาสานุสติญาณ.. จุตูปปาตญาณ.. อาสวักขยญาณ..

อาสวักขยญาณมันทำอะไร มันก็ทำต่ออันนี้ไง! มันมาทำต่อ มาทำตัวจิตที่มันสร้างบารมีมา มันมาชำระล้างจนตอนนี้มันสะอาด แล้วเวลาเขาบอกว่า “ไม่ต้องทำอะไรเลย ไม่ต้องทำสมาธิเลย” คือมันหาตอนนี้ไม่เจอ! มันไม่รู้จักที่เกิดที่ดับของความคิด! มันไม่รู้ที่มาที่ไปของกิเลสมันอยู่ที่ไหน แล้วมันบอกว่ามันเป็นพระโสดาบันกัน มันเป็นพระอรหันต์กันนะ แต่มันยังไม่รู้เลยว่าไปชำระความสะอาดกันตรงไหน แล้วมันจะเป็นไปได้อย่างไร ถ้าคนรู้จริงนะ เขาจะไม่กล้าปฏิเสธตรงนี้ไง

พวกโยมนี่มาจากบ้าน ออกจากนี้ไปเราก็กลับบ้าน ความคิดเราออกมาจากไหน ออกมาจากจิต โยมนี่กลับบ้านหมดคนะ ออกจากนี้ไปกลับบ้านหมด บ้านใครบ้านมัน แล้วความคิดของเราออกมานี้ แล้วมันจะกลับไปไหน แล้วความคิดมันมาจากไหน

นี่ไง พุทธถึงถ้าคนมันไม่เคยรู้เคยเห็นนะ มันจะปฏิเสธตรงนี้ไง... มันปฏิเสธตรงนี้แล้วคิดเองว่าตัวเองพูดแล้วมันเทห์ โอ้พวกพระปานีโอ้พวกดึกดำบรรพ์ไง โอ้พวกไดโนเสาร์ พุทธนี้ซ้ำซาก พุทธโธ พุทธโธอยู่นั่นแหละ น่าเบื่อหน่าย พอเสนอแนวคิดใหม่มานี้ โอ้โฮ..ไปไกลเลยนะ

นี่โดนหลอก เพราะบอกว่าเวลาพุทธโธคือพวกเรานี้เคลื่อนออกจากฐาน ชาวไทยเดี๋ยวนี้ไม่ภูมิใจในชาติของตัวเอง ชาวไทยนี้เวลามีคนสัญชาติอื่นเข้ามา เรารู้ว่า อู้อู.. เขามีศักยภาพ เขามีทุกอย่างดีไปหมดกับคนไทย

นี่ก็เหมือนกัน... “พุทธโธ พุทธะ นี่มันเป็นศาสดาของเรา”

นี่เรากำหนดพุทธโธ พุทธโธ ถ้าเราทำได้เราเป็นชาวพุทธ นี่มันเป็นเหมือนกับสัญชาติของเรา เราเป็นชาวพุทธ แต่เวลาเราพุทธโธขึ้นมา ทุกคนบอกว่าไม่มีประโยชน์ มันไม่มีประโยชน์อย่างไร..

“พุทธโธ ธัมโม สังโฆ.. พุทธานุสติ.. ธัมมานุสติ.. สังฆานุสติ..”

พุทธานุสติ พุทธะ... พุทธานุสติ เรามีสติอยู่กับพุทธะ! พุทธะ คือผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน แล้วพุทโธ พุทโธ พุทโธนี้ แต่พวกเรามันทำกันไม่ได้ แล้วทำกันไม่เป็น แล้วเอามาเหยียบย่ำกัน เหยะเหยียดากถางกัน ว่าชาวพุทธนี่เป็นคนโง่ ชาวพุทธเป็นผู้ที่ไม่ทันคน

โธ! พระพุทธเจ้าพูดไว้ในธรรมะนะ “อย่าดูถูกความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้า” พระอริยเจ้านิ่งอยู่นี่ รู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกที่มันเกิดขึ้นมากับเรานะ ไฟจะเกิดขึ้นมาจากเรานี้ดับไว้ก่อน ไฟไม่เผาเรานะ แล้วไฟนี้ก็จะไม่ลามไปเผาคนอื่น

ในพวกทางวิทยาศาสตร์ใช้ไหม กลัวจะไม่ทันคนไง ไฟที่มันเกิดมาจากหัวใจเรามันเผาจนร้อนเลยนะ แล้วมันก็ลามไปเผาคนอื่นนะ มันบอกว่าพวกนั้นเก่ง ทันคน แล้วพอเห็นชาวพุทธนะ เห็นนิ่งๆ เช่อๆ ใจ ก็ว่าไอ้พวกนี้ไม่ทันคน นี่มันเกิดไฟ เขาเรียกว่าเบียดเบียนตนก่อน เราเกิดโทสะ เกิดสิ่งต่างๆ เกิดความไม่พอใจ นี่มันเบียดเบียนตนก่อนเบียดเบียนตนแล้วก็ไปเบียดเบียนคนอื่น

นี่ความทัน! นี่สติมันทัน เห็นไหม เราไม่ให้มันเบียดเบียนเรา เรานิ่งอยู่นะ แล้วไอ้พวกข้างนอกบอกว่าเช่อ! ไม่ทันคนนะ ให้เขาเอารัดเอาเปรียบไง

“เวรกรรมนะ... เขาทำของเขา เขาได้ของเขา เราทำของเรา เราได้ของเรา” นี่เพราะเราคิดกันอย่างนั้น เห็นไหม เราถึงมองข้ามคุณงามความดี คู่มืออย่างเช่นคนต่างประเทศ เขามาเมืองไทยนี่เขามาเที่ยวอะไร เขามาเที่ยวประเพณีวัฒนธรรมของเรานะ แล้วเราอยู่กับประเพณีวัฒนธรรมของเรา นี่เราถูกเหยียดหยามกัน

“ประเพณีวัฒนธรรมไม่ใช่ธรรม ประเพณีวัฒนธรรมเกิดจากความตกผลึกของใจเรา”

ใจของชาวพุทธมันมีศาสนา มีคุณธรรม แล้วถึงเวลาทำบุญกุศล เห็นไหม มันทำออกเป็นประเพณีเป็นวัฒนธรรม แต่มันไม่ใช่ธรรม! ไม่ใช่ธรรมเพราะมันไม่ใช่ตัวธรรม มันไม่ใช่ตัวจิต.. ไม่ใช่ตัวจิตที่เป็นธรรม!

นี่มันจะเป็นธรรม ประเพณีวัฒนธรรม เห็นไหม “มรรคหยาบห้ามรรคละเอียด” พอเราไปติดประเพณีวัฒนธรรม ติดพิธีกรรม ติดตรงนั้นหมด มันก็เข้าถึง ย่อยสลายเข้ามาละเอียดเหมือนเปลือกไข่ เห็นไหม

เวลาซื้อส้มมา พวกโยมก็ปอกเปลือกส้มกินกันอร่อย โอ้ย.. หวาน หวานเลย เราไม่กินเปลือกไงเรากินเนื้อส้ม ได้ส้มมา... ก็เหมือนกับประเพณีวัฒนธรรมนั่นคือเปลือกเราก็ปอกเปลือกออก เรากินเนื้อส้ม เราไม่กินเปลือกส้ม

ประเพณีวัฒนธรรมไม่มีก็ไม่ได้! ถ้าไม่มีนี่ดูอย่างเช่นเด็ก เห็นไหม เด็กของเราไม่เข้าวัดเข้าวา เด็กของเราไม่มาฝึกฝน มันจะเก๋ๆ เงินๆ ไหม

“ประเพณีวัฒนธรรม เรามีไว้เพื่อ! เพื่อเป็นแบบอย่าง”

แต่เวลาเราปฏิบัตินะ หลวงตาท่านสอนอย่างนี้ “เวลาเราจะปฏิบัตินะ ต้องเปรียบเหมือนตัวเองนี้โง่ที่สุดในโลก.. โง่ที่สุดเลย!” คือโลกนี้ไม่รับรู้อะไรเลย ตั้งสติไว้ รับรู้แต่ความรู้สึกของตัว ถ้าฉลาดที่สุดนะ มันก็ไปเอาขวานมาหมดเลย เอาโลกนี้มาทับหัวใจเราแบนแต่ดแต่เลย

แต่ถ้าเราทำเหมือนคนโง่ที่สุดเลย! โลกนี้มีส่วนของโลก เราคือเราไม่เกี่ยวกัน พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ โลกไม่เกี่ยว ไม่รับรู้อะไรเลย เห็นไหม มันจะได้ดี แต่พวกเราทำอย่างนั้นไม่ได้ กลัวว่าจะโง่ เลยต้องฉลาดไว้ก่อน ถ้าฉลาดก็ต้องปัญญาอบรมสมาธิ ถ้ามีฉลาดจริง!

ถ้าฉลาดจริงนะ ทุกคนรักตัวเองไหม ถ้าทุกคนรักตัวเอง แล้วทำไมทุกคนไม่หาความสงบให้เจอ ทุกคนบอกว่ารักตัวเองนะ แต่หาตัวเองไม่เจอ หาตัวเองคือหาจิตเจอ เราบอกประจำว่าชีวิตเรา นี่นาย ก. นาย ข. นาย ค. นาย ง. ถ้าอยากจะเปลี่ยนนะ ก็ไปเปลี่ยนทะเบียนก็จบแล้ว แล้วเราอยู่ไหนละ แต่พอจิตสงบเข้าไปนะ มันซึ่งมาก... พอจิตสงบเข้าไป นี่ๆ ตัวเราคือตัวจิต.. นั่นแหละคือรู้จิต.. นั่นแหละคือตัวปฏิสนธิจิต...

นี่เขาบอกว่าจิตส่งออกไปไม่ได้ไง ตัวจิตส่งออกไปไม่ได้ จิตเป็นวิญญาณขันธ์ ตรงนี้ก็ผิด! จิตเป็นวิญญาณขันธ์ไม่ได้! ขันธ์.. คือขันธ์ ๕! จิตเป็นตัวจิต ไม่ใช่ขันธ์!

ถ้าจิตเป็นขันธ์นะ... อวิชา ปัจจยา สังขารา สังขารา ปัจจยา วิญญาณัง.. ปัจจยาการ นี้อัปปัจจตามันเกิดตรงไหน ทฤษฎีสัมพัทธภาพของไอน์สไตน์ ไอน์สไตน์บอกทฤษฎีสัมพัทธภาพเขารู้หมด แต่จุดระเบิดเขาไม่รู้ เพราะเขาไม่เคยทำตรงนี้ไง ถ้าเคยทำตรงนี้นะ...

นี่กระบวนการของมรรคญาณ กระบวนการของปัจจัยการ เวลามันทำลายตัวมันเองนี่ พระอรหันต์ต้องเห็นตรงนี้ พระอรหันต์ต้องรู้จักจุดระเบิดของมัน แล้วมันระเบิดทำลายจิตจิต ระเบิดทำลายจิตเดิมแท้ เจอพุทธะที่ไหน ต้องฆ่าพุทธะนั้นก่อน ทำลายผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน นี่ฐานของพลังงานตัวนั้น... แล้วทำลายอย่างไรละ..

นี่กระบวนการของมันเวลามันทำลายของมัน มันเห็นของมันหมด เห็นตั้งแต่ตัวจิต! ตัวจิตมันละชั้นอย่างหยาบๆ มาเป็นโสดาบัน.. ละชั้นอย่างกลางมาเป็นสกิทาคา.. ละชั้นอย่างละเอียด.. นี่ปัญหะ กามราคะ ข้อมูลของใจ มันละครงนี่หมดใจ ถ้าละหมดแล้วนี่มันปล่อยชั้นทั้งหมดเลย ปล่อยเปลือกทั้งหมดเลย เหลือแต่ตัวมันเอง แล้วระเบิดตัวมันเองอย่างไร... แล้วบอกว่าจิตส่งออกไม่ได้

จิตมันส่งออกเพราะอะไรรู้ไหม จิตส่งออกเพราะมันไม่รู้ตัวของมันเอง มันเป็นอวิชชา เป็นพลังงานเฉยๆ เวลามันส่งออกมา นี่มันส่งไปที่ชั้น เพราะมัน... อย่างเช่นสั้ม นี่มันมีเปลือกหุ้มอยู่ แล้วนี่เปลือกหุ้มอยู่ เวลาสั้มมันกลับไปนี่อะไรกลับไป สั้มเวลามันกลับไปบนพื้น เปลือกมันกลับไปใช่ไหม แต่ตัวเนื้อสั้มมันอยู่ในเปลือกสั้มนั่นใช่ไหม

นี่จิต.. ตัวจิต มันอยู่ในชั้น.. ชั้นนี้มันเป็นเปลือก... ชั้น ๕ คือรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ มันหุ้มจิตไว้ พอหุ้มจิตไว้ ความคิดทั้งหมดคือตัวความคิด เป็นตัวชั้น! ชั้น ๕

นี่พอจิตมันส่งออก พลังงานมันส่งออก เห็นไหม คูสั้มกับเปลือกสั้มสิ สั้มมันกลับไปไหน เปลือกสั้มมันก็เป็นผู้สัมผัส นี่จิตที่มันส่งออกมา นี่มันส่งมาที่เปลือกไง มันส่งมาที่ความรู้สึกความคิด แล้วนี่ความคิดมันส่งออกไปข้างนอกใจ

นี่ไง มันส่งออกอย่างนี้! แล้วมันส่งออกโดยธรรมชาติ! จิตส่งออกเป็นสมุทัย! ผลที่ส่งออกเป็นทุกข์!! จิตเห็นจิต.. จิตทำความสงบเข้ามา.. ทำจิตสงบเข้ามา ปัญญาอบรมสมาธิ.. สมาธิอบรมปัญญา.. พุทโธ พุทโธก็ได้ หรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ

นี่จิตเห็นจิต คือเนื้อสั้มกับเปลือกสั้มที่มันอยู่ด้วยกันนี่ สั้มมันไม่มีชีวิตมันไม่รู้เรื่อง แต่สิ่งที่มีชีวิตนะ คูสิเราเอามือสองมือจับกันสิ เรารู้ใช่ไหม เราสัมผัสกันได้ไหม สัมผัสกันได้ เนื้อสั้มต้องมีชีวิต ความรู้สึก.. เปลือกก็มีชีวิต แล้วมันสัมผัสกัน

จิตคือเนื้อสัมผัส.. มันสัมผัสกับเปลือกของมัน! จิตเห็นอาการของจิต.. วิปัสสนาเกิดตรงนี้ ถ้าวิปัสสนาเกิดตรงนี้ นี่มันวิปัสสนา มันทำลายเปลือกของมัน มันแยกแยะเปลือกของมัน ในรูป ในเวทนา ในสัญญา ในสังขาร ในวิญญาณ กระบวนการมันขับเคลื่อนไปได้อย่างไร มันขับเคลื่อนไปด้วยสังโยชน์...

สังโยชน์คืออะไร! สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส..

สักกายทิฏฐิ คือความเห็นผิดในกาย.. ความเห็นผิดในขันธ.. ความเห็นผิดหมด.. นี่ปากเปียกปากแฉะเลยนะ ว่าคนเราเกิดมาต้องตาย... มันเป็นตัวตรัสรู้.. มันเป็นเรื่อง.. โอ้อโฮ.. ปากเปียกปากแฉะเลย แล้วความจริงล่ะ..

ปากเปียกปากแฉะ หมายถึงว่าสัญญา ความรับรู้ แต่เวลาถอนสังโยชน์นะ สังโยชน์มันถอน พอถอนแล้ว เปลือกสัมผัสกับสัมผัสนี้มันขาดออกจากกันเลย หลุดออกจากกันเลย! หลุดออกจากกันไป

หลวงตาใช้คำว่า “ห่างกัน แยกกันเหมือนสามทวีปเลย” กายเป็นกาย.. จิตเป็นจิต.. ทุกข์เป็นทุกข์.. แยกออกจากกัน จิตที่เป็นความจริง คือเนื้อสัมผัสที่เป็นจริงมันจะรวมลง! รวมลงไปในะ รวมลงไปแล้ว นี่ปล่อยหมด ขาดหมด.. สังโยชน์หลุดหมด..

มันเป็นความจริงอย่างนี้! ความจริงที่เกิดขึ้น กระบวนการของมันจะเป็นอย่างนี้!

แต่กระบวนการที่เขาพูดกันอยู่นั้น มันเป็นกระบวนการธรรมชาติของจิตที่มันทำงาน เหมือนกับไฟฟ้าไง ถ้าเรามีสื่อทุกอย่าง ไฟฟ้า พลังงานไฟฟ้านี้มันใช้ประโยชน์ของมันได้ แต่เราเข้าไปไต่ตรอง เราเข้าไปควบคุมตรงนี้ รักษาตรงนี้ ไปเห็นตามความจริงอย่างนี้ มันถึงจะเป็นประโยชน์กับการปฏิบัติ

ฉะนั้นอย่างที่พูดนี้ อย่างที่การออกมาสื่อธรรมะกัน ที่ว่าเราออกมาสื่อธรรมะ เราต้องการสื่อไว้ให้เป็นสัจจะเฉยๆ ถ้าคนไหนเป็นธรรม เขาจะเป็นประโยชน์กับเขา ถ้าคนไหนเป็นกิเลสนะ

คำว่ากิเลส.. นี่มันเหมือนกับว่าตาข่าย คือมันกรองสิ่งต่างๆ ถ้าสิ่งนั้นมันเล็กกว่าตาข่าย มันก็ผ่านตาข่ายนั้นไป ถ้าสิ่งนั้นมันใหญ่กว่า มันหยาบกว่า มันก็ผ่านตาข่ายไปไม่ได้

ทิฐิมานะของคน... ถ้าทิฐิมานะเขาหยาบ สิ่งที่มีมันใหญ่กว่าตาข่ายนั้น มันจะผ่านมาไม่ได้ มันก็กรรมของสัตว์.. เราไม่สามารถไปบังคับให้สิ่งต่างๆ ของโลกนี้เป็นได้ตามความประสงค์ของเรา เพียงแต่เวลาเราพูดนี้เราทำทนายว่า สิ่งที่เขาพูดนี้ยืนยันได้ว่า.. เพราะเรายืนยันตลอดมาว่าผิดตลอด! เพียงแต่เมื่อก่อนไม่ค่อยพูดชัดเจน แต่ตอนนี้พูดชัดเจนเพราะอะไร เพราะออกมาเป็นข้อเท็จจริง เป็นทฤษฎีแล้วว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก เราชี้ชัดว่าผิด!

ฉะนั้นสิ่งนี้ไม่ต้องสื่อไปถึงเขา เพียงแต่ว่าสิ่งที่เขาทำอยู่นี้ เขาพูดอยู่ข้างเดียว พูดว่าสิ่งนั้นเป็นอย่างนั้น ไปตามมุมมองไปตามความเห็นของเขา แล้วมันไม่มีใครมีวุฒิภาวะที่สามารถจะแก้! ไม่มีวุฒิภาวะที่จะแก้ได้ ทีนี้พอเราแก้ เราก็ไม่ได้ไปแก้ที่ตัวเขา เราแก้ที่ข้อเท็จจริง สิ่ง que สื่อขึ้นมาอย่างเช่นตาข่ายนี้ ความถี่ความห่างของมันกว้างแคบแค่ไหน นี่มันเป็นสิ่งที่คำนวณได้ สิ่งที่สามารถพิสูจน์ได้ ข้อเท็จจริงที่เขาพูดมานี้ เราก็สามารถพูดโต้แย้งได้ เหมือนกับสิ่งที่เราคำนวณว่ากว้างแคบแค่ไหน... เท่านั้นเอง!

แล้วให้ชาวพุทธนี้ได้เอามาคำนวณ ได้เอามาพิสูจน์ ได้ตรวจสอบว่าสิ่งที่เขาคำนวณเป็นอย่างหนึ่ง... สิ่งที่เราคำนวณเป็นอย่างหนึ่ง.. แล้วเอามาเปรียบเทียบกันว่าสิ่งใดเป็นความจริง... นี่เอาแค่นี้! เพราะถ้าเอาแค่นี้แล้วมันจบ ถ้าไม่อย่างนั้นมันไม่จบ เพราะอะไร เพราะมันตะแบงใจ

“ชมมสากัจฉา เอตมมุงคฺคมุตฺตมํ การสนทนาธรรมเป็นมงคลอย่างยิ่ง”

หลวงตาพูดบ่อยว่า “ธรรมะหมากัดกัน” น้ำลายแตกฟองเลย หน้านี้แดงเลยนะ ทะเลาะกันมันเต็มที่เลยนะ นี่เห็นไหม ธรรมะหมากัดกัน!

ธรรมะหมากัดกันมันไม่มีเหตุมีผล... ชมมสากัจฉา นี่มันฟังเหตุฟังผลนะ.. พระกรรมฐานเราไม่ต้องพูดมากหรอก ครูบาอาจารย์ท่านพูดคำเดียว... พูดคำเดียวจะหยุดเลย สะอึกเลยนะ แล้วมันแทงหัวใจ เขาใช้คำๆ เดียวนั้นแหละ แต่ครูบาอาจารย์ท่านฉลาด

มาก ท่านจะรอความสมควร ต้องดูเวลา ความเหมาะสม ท่านไม่ใช่ว่า... ใครเป็นอาจารย์ พอลูกศิษย์มาก็จะสอนๆ นะ ไอนั่นมันจนกระเบื้อง! เขาเอาไว้ใส่ข้าว!

ถ้าเป็นครูบาอาจารย์นะ... คำว่าครูบาอาจารย์นี้ เพราะครูบาอาจารย์ทุกคน จะต้องฝึกพละตามมหาศาล การกระทำของทุกคน แม้แต่พระพุทธเจ้าฝึกอยู่ ๖ ปี พระพุทธเจ้าปฏิบัติอยู่ ๖ ปีนี้ฝึกหมดเลย มาถึงสุดท้ายพระพุทธเจ้าถึงตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

หลวงปู่มั่นท่านฝึก ท่านต่อสู้มา ปฏิบัติมา แล้วก็สั่งสอนมา จนมาถึงนี้ตั้งแต่อุบลฯ ลงมาจนแก่ ท่านว่า “กำลังไม่พอ! กำลังไม่พอ! ... กำลังไม่พอ! กำลังไม่พอ!” นั่นนะท่านยังไม่ถึงที่สุด ท่านสลัดหมู่คณะทิ้งไว้ให้กับหลวงปู่สิงห์ แล้วท่านขึ้นไป เชียงใหม่ ไปสำเร็จที่เชียงใหม่กลับมาแล้ว ไม่เคยพูดว่ากำลังไม่พอเลย

นี่สิ่งที่ฝึกมา หลวงปู่มั่นท่านผ่านประสบการณ์ ท่านผ่านของท่านมาเยอะมาก แล้วค้นคว้าหาด้วยตัวท่านเอง เพราะมีแต่ที่ปรึกษาไม่มีครูบาอาจารย์ เพราะคนที่สร้างบุญบารมีมามาก แล้วสมัยนั้นความเชื่อถือทางการปฏิบัติมันน้อยแล้ว แล้วเวลาความเชื่อถือทางการปฏิบัติมันน้อยแล้ว นี่เวลาไปถามเช่นในปัจจุบันนี้ ในภาคกลางเรานี้มันมีแต่เกจิอาจารย์! เกจิอาจารย์หมายถึงทำมานสมาบัติแล้วเพ่ง! เพ่งพวกวัตถุมงคล

เขาทำอย่างนั้นจริงๆ นะ เราพิสูจน์มาแล้ว อย่างครูบาอาจารย์เราไปอยู่ด้วยหลายองค์ นี่ทำตะกรุด ทำของคุณไสยแล้วเพ่ง จนมันหมุนในบาตรเลย นี่สิ่งที่เป็ โลหะนะ ตะกรุดนี้เป็นโลหะ แล้วเพ่งด้วยจิตนี้มันหมุนนะ ถ้าไม่หมุนไม่เอาออก คือไม่เอาออกมา แจกจ่าย ท่านจะเพ่งจนตะกรุดนี้หมุนเลย

เกจิอาจารย์ หมายถึงการเพ่งด้วยกลืน ด้วยพลังจิต... ด้วยพลังจิตนี้! เป็นพลังจิตเห็นไหม เหมือนกับฤทธิชัยไพร นี่ในภาคกลางเรานี้มีแต่เกจิอาจารย์ แต่หลวงปู่มั่นท่านไม่สอนอย่างนี้ หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติตามบุคคล ๘ จำพวกในสังฆคุณ

นี่บุคคล ๘ จำพวก... โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล... สกิทาคามีมรรค สกิทาคามีผล... อนาคามีมรรค อนาคามีผล... อรหัตมรรค อรหัตผล...

“บุคคล ๘ จำพวก...เป็นผู้ปฏิบัติดี! ปฏิบัติตรง! ปฏิบัติชอบ! ต่อธรรมวินัย”

“อุซุ ฌาย สามิจิปปินโน... ผู้ที่ปฏิบัติตรง ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ.. นี่พระ
กรรมฐานเราปฏิบัติกันแบบนี้!”

เราเป็นคนภาคกลาง เราไปอยู่อีสานใหม่ๆ เราความน้อยเนื้อต่ำใจ... น้อยเนื้อต่ำ
ใจว่าทำไมกรรมฐานในภาคอีสานมันเข้มแข็งนัก ทำไมภาคกลางกรรมฐานนี้มันอ่อนแอ
นัก ไปศึกษาไปค้นคว้าด้วยความเห็นของเราไป

ในเรื่องเริ่มต้นของกรรมฐานในธรรมยุติ นี่เริ่มต้นมาจากกรุงเทพฯ จะไปตาม
คมนาคม ที่ไหนมีทางรถไฟ มีแหล่งน้ำที่ไปถึง ธรรมยุติจะไปตั้งที่นั่น นี่เป็นกรรมฐาน
ผู้ดี สุดท้ายแล้วนี้มีหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นมาค้นคว้า ออกจากอุบลฯ มานี่ มาทางภาค
อีสาน มาลงกรรมฐาน... มาลงกรรมฐานคือว่าลูกศิษย์หลวงปู่มั่นตั้งหลักขึ้นมาเลย
กรรมฐานมันถึงได้เป็นปึกแผ่นเพราะอะไร นี่อุซุ ฌาย สามิจิปปินโน.. ครูบาอาจารย์นี้
ปฏิบัติดี ปฏิบัติตรง ปฏิบัติชอบต่อธรรมวินัย

นี่ปฏิบัติดี ปฏิบัติตรง ปฏิบัติชอบต่อธรรมวินัย นี่มันเป็นธรรมจักร! มันเป็น
มรรคญาณ มันเป็นเรื่องที่ชำระกิเลส นี่ถ้ามันปฏิบัติไป.. เพราะเราไปอยู่อีสานนะ เราไป
ศึกษาด้วย ไปปฏิบัติด้วย แล้วความหลงผิดใจ ที่ว่าครูบาอาจารย์ที่ปฏิบัติมาไม่เคยหลงผิด
... ไม่มี!

พูดถึงความผิดพลาด ความหลงในตัวเอง พูดถึงไปติดกับกิเลส นี่ให้เราอธิบาย ๓
ปีไม่จบนะ ที่เราผิดพลาดในตัวเราเองมา ปฏิบัติไปนี่แล้วไปจนตรอก ปฏิบัติไปแล้วไป
อั้นตัว ปฏิบัติไปแล้วเอาหัวไปชนภูเขาไว้ มันทะลุไปไม่ได้ เรานี่มันถึงเคารพครูบาอาจารย์
มากไป พวกเรานี่ปฏิบัติไปเหมือนเป็นไข้ เราเป็นเอดส์ เราเป็นมะเร็งขั้นสุดท้าย เหมือน
จิตใจนี้มันเต็มที่ของมันแล้ว มันไปไม่ไหวแล้ว แล้วครูบาอาจารย์มาเปิดช่องทางเรา มา
จับเรา คึงเราขึ้นมา นี่ ใครบ้างไม่เคารพครูบาอาจารย์ของตัวเอง!

แล้วครูบาอาจารย์ที่ผ่านวิฤติมาอย่างนั้น แล้วมาถึงการปฏิบัติที่เขาปฏิบัติกัน..
ปฏิบัติกันโดยการจับปลัดจับผลู เป็นโสดาบัน เป็นสกิทาคา เป็นอนาคานี มันเป็นเรื่องที่
เป็นไปได้ไม่ได้หรอก แล้วเวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านพูด เห็นไหม ว่าธรรมะนี้อยู่ปาก
ตาย! อยู่ปากตาย แล้วปากตายอย่างไรมันตายละ ก็มันไม่เคยปฏิบัติไง มันลองปฏิบัติดูสิ
เพราะอะไร พออดอาหารไปถึงที่สุดแล้วมันช็อกตายนะ

พระพุทธเจ้าช็อก ๓ หน ตายแล้วฟื้น ๓ หน ครูบาอาจารย์เรานี้ คูสิหลวงตาท่านบอกว่าท่านไม่เคยถึงกับช็อก แต่หลวงปู่มันสลบถึง ๓ หนเหมือนกัน เป็นไข้ไม่สบาย พุทโธ พุทโธ พุทโธนี่ช็อกไปเลย รู้สึกตัวขึ้นมารีบลุกขึ้นมานั่งเลย หลวงปู่มันนี่ช็อกถึง ๓ หน คือสลบไปถึง ๓ ที ครูบาอาจารย์เราปฏิบัติมาอย่างนั้น

นี่เราจะบอกว่าการที่ผิดพลาด การประพฤติปฏิบัติ ถ้าครูบาอาจารย์จะมาสอนถึง บอกว่าพูดคำเดียว พูดถึงใจเข้าหัวใจเลยนี้ ถ้าตัวเองเราไม่เคยผิดพลาดมาก่อน ตัวเองไม่เคยผิดพลาด ไม่เคยผ่านประสบการณ์อย่างนั้นมา จะเอาอะไรมาสอนใคร แต่เวลาครูบาอาจารย์เราท่านไม่ใช่คนโง่นี้ จะมาถึงก็ทำวิทยานิพนธ์เลยนะ แหม.. เราเคยผิดมาอย่างนั้นนะ เป็นหางว่าวเลยแล้วเอามาอวดกัน อย่างนั้นมันไม่ใช่!

ความผิดเป็นครู.. การกระทำถูกต้องมันเป็นครูของเรา.. ในหัวใจของเรา.. แล้วเวลามองลูกศิษย์ มองเวลาเขากระทำ..

“ใจดวงหนึ่ง สู้ใจดวงหนึ่ง”

ใจดวงหนึ่งที่ปฏิบัตินี้มันต้องหลงผิดมา จนปฏิบัติจนใจดวงนั้นฟุ้งแล้ว! จนใจดวงนั้นพันไปจากกิเลส! ใจดวงนั้นมันจะเข้าใจ.. เข้าใจใจทุกๆ ดวง แล้วใจทุกดวงที่ปฏิบัติ มันจะรู้เลยว่าปฏิบัติมานี้มันจะเจอวิกฤติอะไรบ้าง แต่! แต่มันก็ต้องเจอ

เหมือนเด็กของเราเนี่ย เด็กของเราเราจะให้มีประสบการณ์ในการดำรงชีวิตของเขา เขาจะต้องผ่านประสบการณ์ของเขาบ้าง เราจะโอบ เราจะปกป้องลูกของเรา จนลูกของเรา ยืนในสังคมไม่ได้เลยหรือ

จิตของเราเวลาปฏิบัติ นี่ธรรมชาติส่วนบุคคลไง! ธรรมชาติมันจะเกิดจากจิต จิตนี้มันเกิดวิกฤติอะไร มันเคยผ่านประสบการณ์อย่างไร จนถึงที่สุดมันชนะวิกฤติอันนั้น นี่มันน่ากิเลสเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา จิตดวงนั้นจะพ้นจากกิเลสไป

ฉะนั้นจะบอกว่า จิตที่ประพฤติปฏิบัติมานี้มันต้องเจออย่างนั้น แล้วก็ต้องเจอ! ต้องเจอเพราะมันต้องพัฒนาจิตดวงนั้น ให้พ้นจากวิกฤติอันนั้นไป มันก็ผ่านขั้นตอนแต่ละขั้นตอนๆ นั้นไป ไม่มีหรอกที่บอกว่า “ง่ายๆ... สั้นๆ... ลัดสั้น...”

เราพูดบ่อย เราพูดประชดใจว่ามันจะลัดลงนรกกันนะ นารกก็ไม่จำเป็น นารก
เหรอก ก็เฝามันทิ้งให้มันเรียบๆ นาก็เลยไม่รก ก็เลยไม่มีนารกใจ

เวลาพูดถึงโวหารนี้มันพลิกแพลงกันไป บอกนารก.. นามันรกไซ้ใหม่ ก็จุดไฟเผา
นาก็ไม่รก ดูถูกเหยียดหยามกันใจ นรก-สวรรค์ไม่มี ดูถูกเหยียดหยาม ด้วยความเยาะเย้ย
ถากถาง ด้วยกิเลสตัณหาในหัวใจ แต่ไม่เข้าใจว่าอะไรเป็นธรรม และอะไรไม่เป็นธรรม
สิ่งที่ เป็นธรรมมันคือเป็นธรรม

ฉะนั้นสิ่งที่ เป็นธรรม! มรรค ๘... เป็นสัมมาสมาธิ สัมมาสติ ทุกอย่าง
กระบวนการของมันต้องมี แล้วต้องฝึก สติก็ต้องฝึก สติไม่เกิดเองเหรอก ถ้าสติเกิดเองนะ
ทุกคนนี่มันเป็นไปได้หมดแล้ว สติไม่มีเกิดเอง สติต้องฝึก ยิ่งปัญญาเนะ ถ้าปัญญาไม่ฝึก
ยิ่งเป็นไปได้เลย เพราะครูบาอาจารย์เราคิดมาหมดแล้ว

ฉะนั้นมีครูบาอาจารย์บางองค์บอกว่า “ทำสมาธิไปแล้วปัญญาจะเกิดเอง” นี่กล้า
ยืนยันนะว่าพวกนี้ถาวรاناไม่เป็น ไม่มีประสบการณ์จริง เป็นแต่่มมองความเห็นที่ฝังใจ
ว่า คิดว่าอย่างนั้น แล้วแสดงออกมาอย่างนั้น ไม่เป็นความจริง! ไม่เป็นความจริงเพราะ
มันเข้าสู่ความเป็นสากลไม่ได้ มันเข้าสู่ความเป็นมรรคญาณของกระบวนการที่เป็นความ
จริง สัจจะจริงของครูบาอาจารย์ เพราะมรรคมีหนึ่งเดียว!

นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมกับอริยสัจ ๔ นี่พระศรีอริย
เมตไตรยก็จะมาตรัสรู้อันนี้ อนาคตวงศ์ก็จะมาตรัสรู้อันนี้ มันมีอันเดียว แล้วบอกให้มัน
เกิดเอง... ถ้าเกิดเองแล้วเจ้าชายสิทธัตถะทำไมต้องมาสมบุทสมบั้นขนาดนั้นล่ะ ถ้ามัน
เกิดเอง... มันเกิดเองไม่ได้!

ฉะนั้นกระบวนการที่ทำ ที่เขาบอก... เราพูดนี้เราไม่ใช่ทิ้งในตัวเขาเหรอก
เพราะว่าเราเข้าใจตรงนี้ เราเข้าใจเรื่องกิเลสดี ไม่ใช่อวดนะ เราเข้าใจเรื่องกิเลสดี ถ้าอย่าง
เราปฏิบัตินี้ ภายใน ๑ ปีหรือ ๒ ปี ถ้าเราคิดหรือมีปมในใจ มันต้องมีเครื่องแสดงออก มัน
ต้องมีความสงสัย อย่างเช่นนี้เราหลงหรือเราคิดในใจเรา เวลาเป็นปีๆ นี่นะ เรารักษานะ
ถนอมมาก ถนอมเวลามันว่างนะ ถนอมมากเลยกลัวมันจะไม่ว่าง แล้วของที่ถนอมขนาด
ไหนมันก็ต้องมีความผิดพลาดเป็นธรรมดาไซ้ใหม่ มันต้องมีความผิดพลาดเป็นธรรมดา

อย่างเช่นเราเป็นไข่ เวลาอาการแสดงออกของอาการไข่ นี่มันต้องแสดงออกเป็นธรรมดา จะหลงขนาดไหนนะ มันหลง! แต่มันหลงนี่มันจะรู้ว่ามันน่าจะรู้ แล้วถ้ารู้แล้วนะ พอรู้ปั๊บ ถ้ามันเป็นคนที่โง่ดี มันจะพุ่งเข้าหาอาจารย์ อาจารย์ยังอีกไหนที่เราเชื่อใจได้ แล้วอาจารย์นี่เชื่ได้ เราเคยเชื่มาแล้วสมัยที่เราติด

อ้าว... อาจารย์ ก. ดี เราก็ไปหาอาจารย์ ก. เลยว่า “ผมเป็นอย่างนั้นครับ... ผมเป็นอย่างนั้นครับ” แก่ได้ไหม อาจารย์ ก. แก่ไม่ได้ เออ.. อาจารย์ ก. นี่วุฒิภาวะสู้ๆไม่ได้ ไปหาอาจารย์ ข. พุดแล้วอาจารย์ ข. ฟังออกไหม อาจารย์ ข. พุดแล้วนี่ท่านมีอุบายจะสอนเราไหม มันเชื่ได้ง่ายๆ เลย! เอาความรู้ของเราเนี่ยแหละไปรายงานท่าน แล้วท่านจะตอบจากความรู้ของท่านออกมา ถ้าวุฒิภาวะท่านต่ำกว่านะ ท่านจะพุดมาแล้วเราอ่านออกหมด ถ้าวุฒิภาวะท่านสูงกว่า เราเคยไปเจออาจารย์ที่สูงกว่าเยอะแยะ พอไปนี่ไปพุดอย่างนี้ปั๊บ ท่านไม่ฟังเลย แต่พอพุดพลิกปั๊บ เออ! ทำไมไม่พุดอย่างนี้

เหมือนที่หลวงตาท่านบอกไง สมัยหลวงปู่มันจะเทศน์นะ หลวงตานี้ท่านก็รู้อยู่ ท่านบอกว่าหลวงปู่มันเวลาเทศน์ นี่หลวงปู่มันจะเทศน์ถึงที่สุดแห่งทุกข์ทุกกัณฑ์เลย ถึงนิพพานหมด แต่ฟังแล้วมันเหมือนกับเราฟังทุกวัน เหมือนงานประจำ ทฤษฎีไง ไม่มันหรือก ต้องไขก๊อกให้ได้ คือเข้าไปถามปัญหาไง ถามผิดๆ ถามให้มันผิดไป.. ถามให้มันผิดไป.. หลวงปู่มันท่านก็ตอบไปเรื่อย พอถึงเวลามันไปสะเทือนใจท่านนะ ท่านว่า “มันไม่ใช่อย่างนี้!” ท่านบอกว่า “นั่นละ ไขก๊อกได้แล้ว” แล้วพอหลวงปู่มันเทศน์นะ โอ้โฮ.. ยิ่งกว่าฟ้าถล่ม เพราะอะไร เพราะมันไปสะเทือนใจ

ถ้ามันไม่ใช่อย่างนี้ สิ่งตรงข้ามคืออะไร เพราะถามเรื่องกิเลสไง เอากิเลสถามเรื่องกิเลส เอาเข้าไปสะกิดใจท่าน พอสะกิดใจท่าน แล้วท่านจะพุดถึงฝั่งตรงข้ามของกิเลสไง ฟ้าดินถล่มเลย แล้วท่านบอกว่าโอ้โฮ... ฟังเทศน์อย่างนั้นนะ ซึ่งใจมาก!

ในกรรมฐานของเราต้องการธรรมะที่เข้มข้น! แต่ในโลกมาหาต้องการความสลักสลวย ต้องการความนิ่มนวล ต้องการมารยาทไทย ต้องการการถนอมกิเลสไว้ เวลาพุดนะ ต้องขออนุญาตกิเลสก่อนนะ ขอพุดคำหนักๆ ได้ไหม จะเทศน์คำหนึ่งก็ต้องขออนุญาตกิเลสก่อน ขอพุดคำหนึ่งได้ไหม แล้วมารยาทไทยมันก็ชอบกัน

แต่ในวงกรรมฐานเรานะ ฟ่ำถล่มฟ่ำทลายยิ่งมัน! ออกจากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง เราฟังกันก็รู้แล้ว ถ้าใจเป็นธรรมนะ ไม่มีมารยา ไม่มีสาไถย ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมในหัวใจ ออกมาด้วยความเหมือนเด็กไร้เดียงสา เด็กๆ นี่มันไร้เดียงสา ออกมาจากธรรมชาติของมัน ธรรมะจากครูบาอาจารย์ของเราเนี่ยมันออกมาจากจิตที่สะอาด เหมือนฝนตกฟ้าร้อง ยิ่งตกมากเท่าไร น้ำนองยิ่งมีคุณค่ามาก แต่โลกฟังกันไม่เป็นไง

“นี่ไง ธรรมเหนือโลก”

เราถึงบอกไง ถ้าเป็นตรรกะ เป็นปรัชญาเนี่ยโลกรับกันได้ สมมุติกับสมมุติเข้ากันพอดี แต่ถ้าเป็นธรรมที่เหนือโลก โลกต้องปีนบันได ๕๐๐ ขั้น แล้วก็ดึงหูให้สูงๆ ฟังออกไหม เพราะมันเป็นสิ่งที่จินตนาการไม่ได้

จิตทุกดวงเคยตั้งแต่คนรกอเวจี เคยเกิดบนสวรรค์ นรก-สวรรค์ทุกคน จินตนาการได้หมดเลย แต่จิตทุกดวงจินตนาการโศคาบัน สกิทาคา อนาคา อรหนต์ไม่ได้ เพราะจิตไม่เคยเข้า จิตไม่เคยมีข้อมูลในหัวใจ แต่ถ้าเป็นนรก-สวรรค์ทุกคนจินตนาการได้ ฉะนั้นปรัชญาเนี่ยมันถึงจินตนาการได้ แต่ถ้าเป็นธรรมเหนือโลก...

นี่พูดอย่างนี้มาไม่ใช่เหยียบย่ำหรือดูถูกใครทั้งสิ้น เราจะพูดตามข้อเท็จจริงว่าถ้าเป็นธรรมะ ธรรมที่เหนือโลก ธรรมะที่ทำให้เราพ้นจากกิเลส มันสูงกว่าความรู้ของเรา ใจ พอมันสูงกว่าความรู้ของเรา เราพูดแนะนำลูกศิษย์ไปหลายคน แล้วเขามาทบอกว่าทำตามหลวงพ่อก็เหมือนกัน

เราปฏิบัติใหม่ๆ เราได้นั่งสวดธรรมชุดเตรียมพร้อมมา แล้วเราเปิดวันละหน้า เราอยู่ในป่า นี่เป็นคำพูด เป็นการวินิจฉัยของพระอรหนต์ แล้วเรานี้เป็นจีหมา แล้วพยายามปรับตัวเองให้รับรู้แบบนี้ได้ไหม เราเอาสิ่งนั้นแหละมาเป็นประเด็น แล้วใช้ปัญญาตามไป ไล่ไป มันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ หมุนไป.. หมุนไป ได้ประโยชน์มาก

คือสิ่งที่ครูบาอาจารย์ท่านพูดนี้เป็นธรรมอยู่แล้ว แต่เราเข้าไม่ถึง... เข้าไม่ถึงเข้าไม่ได้ สัมผัสไม่ได้ อ่านนี่รู้ตัวหนังสือ ภาษานี้อ่านได้ นี่ไงพยัญชนะอ่านได้ อรรถความหมายมันไม่รู้... นั่นหมายความว่าอย่างไรนี้ แต่อ่านออกนะ อ่านได้แต่ไม่รู้เรื่องไง

แต่พยายามพัฒนาขึ้นไป นี่แล้วมันจะเป็นไปได้ มันอยู่ที่ตรงนั้นไง หลวงตาพูดเราถึงซึ่งมาก

“ธรรมะนี่.. ภาษนะที่จะทำได้ คือหัวใจของคน!”

ไม่ใช่อักษร ไม่ใช่ตัวหนังสือ ไม่ใช่ใดๆ ทั้งสิ้น ตัวอักษรนะหลวงปู่มันเคารพมาก ว่าตัวอักษรนี่คือธรรมะของพระพุทธเจ้าได้ ตัวอักษรทุกภาษา หลวงปู่มันเคารพบูชามาก ว่าเป็นการสื่อธรรมะของพระพุทธเจ้า ฉะนั้นต้องไว้ที่สูง

ไอนี้ด้วยความเคารพ แต่เวลาเราพูดกัน เพราะเรานี้มันได้มาเยอะ เวลาถูกศิษย์มาเวลาปฏิบัติมาที่เขาติเตียนมาแล้วเราบอกเขา เขาก็บอกว่า “ก็ตำรามันสอนอย่างนี้” คือเด็กใจเด็กพอเห็นหนังสือ ก็คิดว่าหนังสือในตำรามันถูก

แต่สำหรับเรานะเราไม่ได้มองที่หนังสือ เรามองที่คนเขียนหนังสือ คนเขียนหนังสือนี้เขาจะรู้อะไร! คนเขียนหนังสือนี้เขาจะรู้อะไร! เขาเอาความรู้แค่ไหนมาเขียนหนังสือ แล้วเราไปอ่านหนังสือมาเราถือว่าหนังสือนี้ถูก หนังสือนี้เราเขียนถูกนะ เข้าโรงพิมพ์นะมันเรียงพิมพ์ผิดคนะ มันก็ความหมายผิดแล้ว แต่ถ้ามันปฏิบัติ นี่มันเป็นความล้มเหลวของใจเลย

หนังสือนี้ พูดถึงตำรามันถูก.. หนังสือธรรมะพระพุทธเจ้านี้ถูก.. อย่างนี้เราเห็นด้วยพระไตรปิฎกนี่อ่านได้ ทุกอย่างอ่านได้ แต่เราก็กไม่เข้าใจ บางทีเราว่าแรงนะ เราพูดนี้ คำว่าแรงของเราอย่างเข้มข้น มีมานะมาบอกว่า “นี่ก็หนังสือมันว่าอย่างนี้” เราบอกเลยว่า “หนังสือก็ควายมันเขียนไง” โอ้โฮ.. หน้ามู๋เลย หนังสือนี้ควายมันใช้ดินเขียนมา

เพราะเวลาเขาปฏิบัติมามันรู้อยู่แล้วว่าผิด แต่เขาไปติดที่หนังสือ เขาอ้างว่าหนังสือคือเขาหลง เขาหลงแล้วเขายังเอาหนังสือนี้มาค้ำยันความหลงเขาอีกว่าถูกใจ แล้วเราจะแก้เขานี้จะแก้ได้อย่างไร เราก็กได้เลยสิ “หนังสือมีงี้ควายเขียน มีงี้ก็กลับไปอยู่กับควายไป” เจ็บเลยนะ โกรธมากแต่ไม่กล้าเถียง หน้าควาเลย... จะแก้คน! จะแก้คน

โลกก็เป็นอย่างนั้นแหละ นี่มันเหมือนกับที่เราไปเชื่อมั่นกัน เราอยู่ในวงการเราเห็นใจนะ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะเราหลงมาก่อนโยม ตั้งแต่ปี ๒๑ ที่บวชมา สู้เต็มที่กับตัวเอง แล้วไม่มีใครสอน ทั้งๆ ที่สมัยนั้นนะครูบาอาจารย์เยอะแยะเลย แล้วของจริงๆ

ทั้งนั้นเลย แต่เราเข้าไม่ถึง เราไปไม่ถึง แต่พอพรรษา ๒ พรรษา ๓ เราไปเลย แล้วเข้าเลย แล้วก็สู้กันมาจนมาอย่างนี้ เห็นอย่างนี้มาเยอะ

ฉะนั้นพอเกิดกระบวนการอย่างนี้ขึ้นมา แล้วในปัจจุบันนี้ไม่ได้คิดอะไรมาก เพียงแต่ถ้าในหัวใจจะรู้สึกว่าการพวกโยมมาก สงสารชาวพุทธมาก เพราะชาวพุทธนี้ มันเหมือนกับปลาในอ่าง เป็นผู้ที่ให้ผลตอบแทนเขาได้ มันก็เลยเกิดการตลาดขึ้นมา เพื่อหาผลประโยชน์กัน เห็นไหม อ่านในหนังสือพิมพ์แล้วเศร้า กรรมพานิช บุญพานิช ธรรมะขายได้ ธรรมะเป็นเงินเป็นทอง เพราะโลกเขามีมุมมองอย่างนี้

อยู่ที่วัดป่าบ้านตาด ท่านไม่ให้ธุรกิจเข้าไปยุ่งในวัดป่าบ้านตาดเลย ของที่มาในวัด เป็นของแจกทั้งหมด พระ... เป็นผู้ให้เป็นผู้เสียสละไม่ได้ โลกใครจะเสียสละ ท่านพยายามทำเป็นตัวอย่าง หลวงตาท่านบอกท่านเล่าให้ฟัง สมัยท่านเด็กๆ ท่านบอกว่าไม่มีตลาด อีสานเมื่อก่อนทำการตลาดไม่ขึ้น เพราะเป็นผู้ที่ชาวพุทธเข้มนั่น ชาวพุทธเขาไม่กล้าค้าขายกันนะ เขาวามันเป็นธุรกิจ เป็นการเอารัดเอาเปรียบกัน

สมัยหลวงตาท่านบอกว่าท่านเป็นเด็กๆ เวลานั้นพรานล่าสัตว์ ได้นเนื้อมาหรืออะไรมาจะตัดแบ่งกันทุกบ้าน หลวงตาท่านเล่าให้ฟังว่า ท่านเคยถือพวกเนื้อสัตว์นี้ไปให้บ้านข้างเคียงมาตลอด เขาไม่มีการซื้อขาย เขามีแต่การให้กัน

นี่สมัยโบราณนะ แล้วพอโลกเจริญนี้มันเป็นอย่างนั้นไม่ได้ โลกโง่ โลกก็ถือเครื่องอำนวยความสะดวก นั่นก็เรื่องของเข แต่ถ้าในวัดเห็นไหม เราจะไม่มีการค้าการขาย จะมีแต่การให้กัน ถ้าเราให้ไม่ได้แล้วใครจะให้ได้

ฉะนั้นพอในปัจจุบันนี้บอกธรรมะขายได้ กรรมพานิช บุญพานิช พระก็เป็นพระนักธุรกิจ เราบอกเลยนะพระที่ทำธุรกิจต้องบอกให้สรรพากรเก็บภาษี เพราะเขาเอาเปรียบประชาชน ประชาชนค้าขายต้องเสียภาษี พระค้าขายไม่เสียภาษี นี่พระเอาเปรียบมาก

นั่นเรื่องของโลก นี่ที่เราสงสารโยม เราสงสารตรงนี้ไง ตอนนี้ออกมาเป็นพุทธพานิช แล้วทุกอย่าง ธรรมะก็เป็นกรรมพานิช แล้วก็เวลาฟิอาร์กันขึ้นมา

ถ้าเขาบอกว่าปฏิบัติธรรม ปฏิบัติเพื่อความสุขสบายเราจะไม่ว่าเลย แต่นี่บอกว่า ถ้าไม่ได้โศดาบัน ไม่ได้สัททาคา ไม่ได้อนาคา มันก็ไม่มีจุดขาย ไม่มีจุดเด่น เขาบอกว่า นั่งกัน นั่งเล่นหมากเก็บกันนี้แหละ แล้วก็จะไปโศดาบัน ถ้าใครนั่งเล่นดี เล่นได้กวดจับ ใอนั้นจะเป็นอนาคา ฟังแล้วมันหมดคนะ คือศาสนาเราเป็นของเล่น หลวงตาท่านพูดบ่อย ว่า “ศาสนาไม่ใช่ตุ๊กตา ไม่ใช่ของเล่น”

“ศาสนานี้ของจริง! แต่เพราะเราไม่จริงกับศาสนา เราถึงไม่เข้าถึงตัวศาสนธรรม”

ศาสนธรรม คำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อกาลโก... คงทน ต่อการตรวจสอบ! คงทนต่อการทุกข์ อย่าง เพียงแต่พวกเราเข้ากันไม่ถึง พอมันเสื่อมไป เสื่อมจากหัวใจของสัตว์โลกไป พระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรวจสอบอีกรอบหนึ่ง

“อกาลโก... มีความคงทนต่อการตรวจสอบ” ไม่มีกาล ไม่มีเวลา แล้วพวกเราทำอะไรกัน! พวกเราทำอะไรกัน... แล้วใครว่ารักตน.. รักตนต้องทำตน ทำตัวให้เป็นความจริง เอวัง